

A blurred, high-angle photograph of a crowd of people walking on a paved surface. The image is overlaid with a semi-transparent white circle. The text 'VALMIUSYKSIKKÖ' is centered within this circle.

VALMIUSYKSIKKÖ

ISSN 1236-2123

ISBN 978-952-00-2731-5 (nid.)

ISBN 978-952-00-2732-2 (PDF)

Kannen kuva: Scanstockphoto

Taitto ja paino: Yliopistopaino 2008, Helsinki

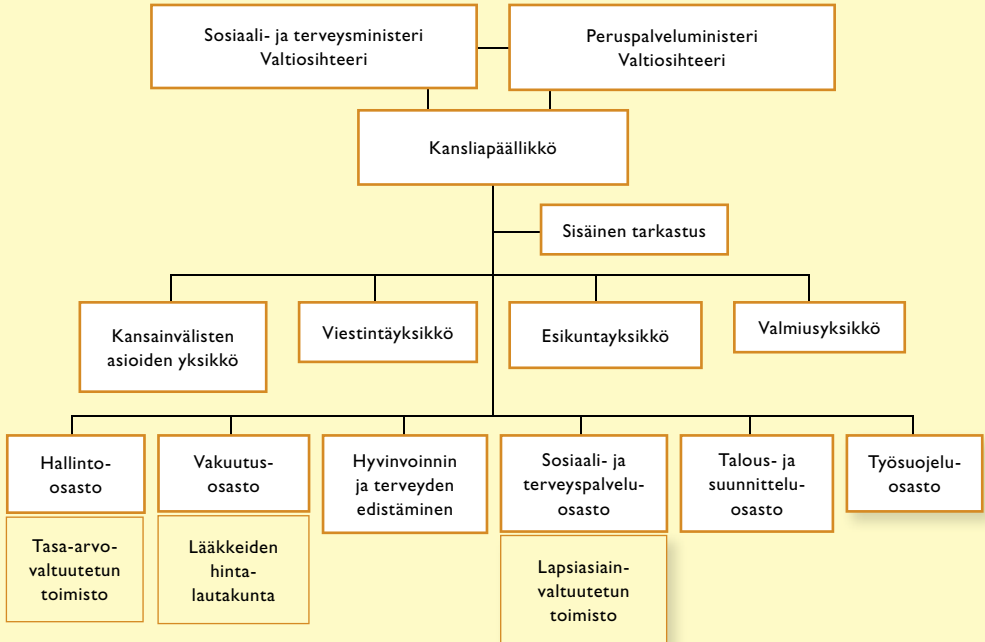
Sosiaali- ja terveysministeriön esitteitä 2008:13

Sosiaali- ja terveysministeriö

VALMIUSYKSIKÖ

Sosiaali- ja terveysministeriö

Varautuminen

Varautumisen tavoitteena on tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa turvallisuustilanteissa. Turvallisuustilanteita ovat normaaliolot, normaaliolojen häiriötilat ja erityistilanteet sekä poikkeusolot. Varautumisvelvoite perustuu valmiuslakiin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöön.

Valtioneuvosto määrittelee yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamista koskevassa strategiassaan ne toiminnot, joiden jatkuvuudesta on huolehdittava kaikissa turvallisuustilanteissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon elintärkeiksi toimintoiksi on strategiassa määritelty väestön toimeentuloturva ja toimintakyky.

Hallinnonalan varautuminen ja valmiussuunnittelu tukee hallinnonalan elintärkeiden toimintojen turvaamista. Toiminnan tavoitteena suunnitelmien ja etukäteisjärjestelyin tukea sitä, että kaikissa turvallisuustilanteissa kyetään ylläpitämään väestön terveyden ja toimintakyvyn kannalta keskeiset sosiaali- ja terveyspalvelut ja terveellinen elinympäristö sekä kohtuullinen toimeentulo.

Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista johtaa, valvoo ja yhteensovittaa sosiaali- ja terveysministeriö yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon aluehallintoviranomaisten kanssa.

Valmiusyksikkö

Hallinnonalan varautumista ministeriössä ohjaa valmiusyksikkö, joka on suoraan kansliapäällikön alainen osastojen ulkopuolella toimiva erillinen tulosryhmä.

Valmiusyksikkö on sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntija-, ohjaus- ja kehittämissyksikkö. Valmiusyksikkö kehittää yhteistyössä ministeriön osastojen ja erillisten tulosryhmien sekä hallinnonalan laitosten ja virastojen kanssa erityistilanteiden, häiriötilanteiden ja poikkeusolojen edellyttämiä hallinnonalan valmiuksia sekä ylläpitää ministeriön päivystys- ja tilannejohtamisjärjestelyjä.

Valmiusyksikön keskeiset tehtävät

1. Ministeriön ja sen hallinnonalan valmiussuunnittelun sekä erityistilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisen johtaminen, ohjaaminen, kehittäminen ja yhteensovittaminen
2. Hallinnonalan erityistilanteiden ja poikkeusolojen tilannejohtamisvalmiuksien ylläpito ja kehittäminen
3. Hallinnonalan päivystys- ja hälytysjärjestelmän ylläpito
4. Hallinnonalan toimintayksiköiden turvallisuussuunnittelun kehittäminen ja ohjaaminen
5. Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumis- ja turvallisuuskoulutuksen järjestäminen ja kehittäminen
6. Hallinnonalan siviilikriisinhallinnan asiantuntija- ja koordinaatiotehtävät
7. Terveydenhuollon ammattihenkilöstön poikkeusolojen varaukset
8. Varautumista koskeva viranomaisyhteistyö
9. Varautumista ja valmiussuunnittelua koskeva kansainvälinen yhteistyö
10. Hallinnonalan varautumisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan seuraaminen ja tukeminen.

Henkilöstö ja yhteystiedot

Internet: www.stm.fi

Email: valmiusyksikko@stm.fi

Faksi: (09) 160 74316

Lääkintöneuvos, valmiuspäällikkö, yksikön päällikkö

Jouko Söder

puh. (09) 160 74363, GSM 050 381 2467

email: etunimi.sukunimi@stm.fi

Ylilääkäri, valmiussihteri, yksikön päällikön sijainen

Olli Haikala

puh. (09) 160 73214, GSM 0400 748 709

email: etunimi.sukunimi@stm.fi

Suunnittelija

Marika Sironen

puh. (09) 160 74476, GSM 050 382 6908

email: etunimi.sukunimi@stm.fi

Turvallisuusasiain sihteri

Jarmo Hämäläinen

puh. (09) 160 74414, GSM 050 516 0362

email: etunimi.sukunimi@stm.fi

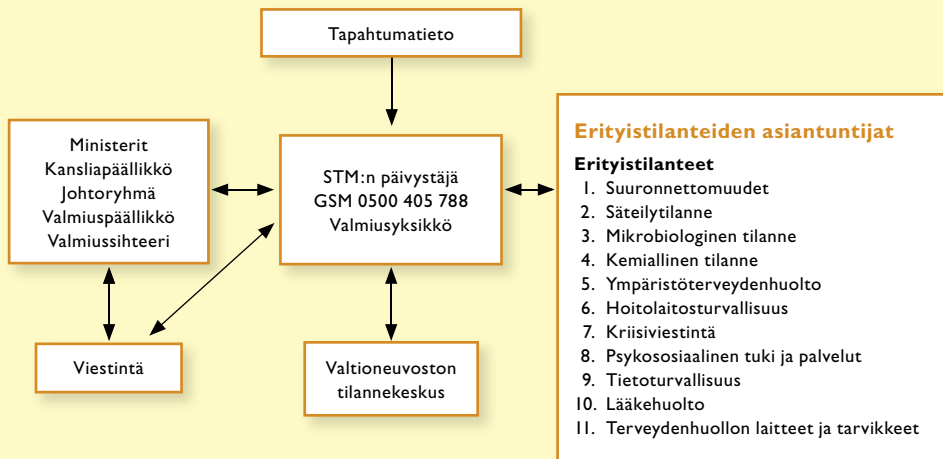
Osastosihteri

Monika Kankaanrinta

puh. (09) 160 74361, GSM 050 500 3084

email: etunimi.sukunimi@stm.fi

Ministeriön päivystysjärjestelmä ja tiedonkulku erityistilanteissa

Ministeriön päivystysjärjestelmä

Valmiusyksikkö vastaa ministeriön päivystyksestä. Tämä on osa valtioneuvoston päivystysjärjestelmää ja toimii myös kansainvälisten avunpyyntöjen ja hätäilmoitusten yhteyspisteenä. Ministeriön päivystäjällä on tukenaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, Säteilyturvakeskuksen ja Työterveyslaitoksen ympärivuorokautiset asiantuntijapäivystykset.

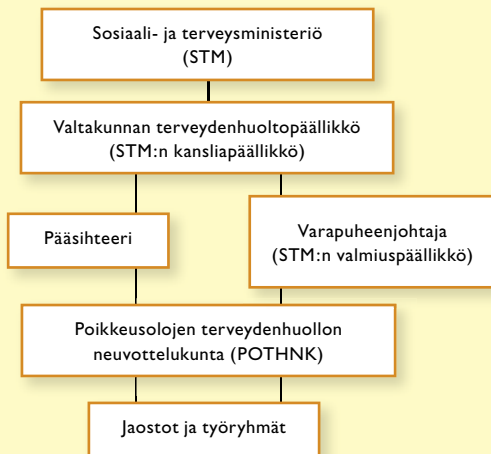
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on nimennyt erityistilanteita varten asiantuntijat, joiden tehtävänä on avustaa ministeriön johtoa ja valmiusyksikköä sekä hallinnonalan toimintayksiköitä erityistilanteen hallinnassa.

Ministeriön varautuminen

Ministeriön osastojen ja yksiköiden varautumista yhteensovittaa ministeriön valmiustoimikunta. Valmiustoimikunnan muodostavat johtoryhmän jäsenet ja valmiusyksikön päällikkö. Toimikunnan puheenjohtaja on kansliapäällikkö.

Ministeriöiden varautumista yhteen sovittaa valtioneuvoston kanslian turvallisuusjohtajan johdolla kokoontuva ministeriöiden valmiuspäälliköiden kokous sekä turvallisuus- ja puolustusasiain komitean johdolla kokoontuva valmiussihtereiden kokous. Valmiusyksikön päällikkö toimii ministeriön valmiuspäällikkönä ja hänen sijainen ministeriön valmiussihterinä.

Poikkeusolojen terveydenhuollon neuvottelukunta

Poikkeusolojen terveydenhuollon neuvottelukunta

Valtioneuvosto on asettanut sosiaali- ja terveysministeriön esityksestä neljäksi vuodeksi poikkeusolojen terveydenhuollon neuvottelukunnan. Sen tehtävänä on suunnitella ja valmistella sosiaali- ja terveydenhuollon hoitamista poikkeusoloissa sekä niitä normaaliolojen valmiuteen liittyviä asioita ja tukitoimia, joiden järjestäminen normaalioloissa muodostaa perustan poikkeusoloihin varautumiselle.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii ministeriön kansliapäällikkö ja varapuheenjohtajana ministeriön valmiuspäällikkö sekä pääsihteerinä ministeriöön nimetty Pääesikunnan yhteysupseeri.

Neuvottelukunta voi asettaa tehtäviensä valmistelua varten jaostoja ja työryhmiä.

Sosiaali- ja terveysministeriön kansliapäällikkö toimii valmiuslain 40 a §:n tarkoitamana valtakunnan terveydenhuoltopäällikkönä. Hänen tulee huolehtia siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon hoitamiseksi eri turvallisuustiloissa tarvittavat suunnitelmat ovat olemassa ja ne on sovitettu yhteen muun poikkeusoloihin varautumista koskevan suunnittelun kanssa.

Yhteystiedot

www.stm.fi

Pääsihteerinä, lääkintäeversti Hannu Isotalo

GSM 040 530 0176

email: etunimi.sukunimi@stm.fi

Varautumiseen ja valmiussuunnitteluun liittyviä oppaita, esitteitä ja julkaisuja

- Kansallinen varautumissuunnitelma influenssapandemiaa varten (STM:n julkaisuja 2006:25)
- Kiireellinen sosiaalipalvelu. Sosiaalipäivystyksen järjestäminen (STM:n oppaita 2005:8)
- Sairaankuljetus- ja ensihoitopalvelu. Opas hälytysohjeen laatimiseksi. (STM:n oppaita 2005:23)
- Sosiaalitoimen valmiussuunnitteluopas (STM:n julkaisuja 2008:12)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon varautuminen erityistilanteisiin (STM:n esitteitä 2006:5)
- Suuronnettomuusopas (Duodecim 2006)
- Säteilyonnettomuudet. Säteilylle altistuneiden tutkimus ja hoito. (STM:n julkaisuja 2008:14)
- Terveydenhuollon valmiussuunnitteluopas (STM:n oppaita 2002:5)
- Tietoja Suomen kokonaismaanpuolustuksesta 2006 (Maanpuolustuskorkeakoulu 2005)
- Tietoturvallisuussuunnitelman laatiminen. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille. (STM:n julkaisuja 2007:19)
- Traumaattisten tilanteiden psykososiaalinen tuki ja palvelut (STM:n monisteita 1998:1) (uudet ohjeet tulossa v. 2009)
- Turvallisuussuunnitteluopas sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille (STM:n oppaita 2005:13)
- Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista (539/2008)
- Varautumisen käsikirja (Tietosanoma 2007)
- Varautumisen ja väestönsuojelun sanasto (SPEK ja Sanastokeskus TSK 2007)

- Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia 2006 (valtioneuvoston periaatepäätös 23.11.2006)
- Ympäristöterveyden erityistilanteiden opas (STM:n oppaita 2000:4) (uusi opas tulossa v. 2009)

Sosiaali- ja terveydenhuollon säädöksiä

Asetus lääkkeiden velvoitevarastoinnista (608/1984)
Asetus sairaankuljetuksesta (565/1994)
Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä (564/1994)
Asetus terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista (1506/1994)
Erikoissairaanhoidolaki (1062/1989)
Kansanterveyslaki (66/1972)
Kemikaaliasetus (675/1993)
Kemikaalilaki (744/1989)
Laki tartuntatautilain muuttamisesta (935/2003)
Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)
Laki terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista (1505/1994)
Lääkeasetus (693/1987)
Läkelaki (395/1987)
Lääkkeiden velvoitevarastointilaki (402/1984)
Mielenterveysasetus (1247/1990)
Mielenterveyslaki (1116/1990)
Sosiaalihuoltoasetus (607/1983)
Sosiaalihuoltolaki (710/1982)
Tartuntatautiasetus (786/1986)
Tartuntatautilaki (583/1986)
Terveydensuojelulaki (763/1994)
Työterveyshuoltolaki (1383/2001)

Muita säädöksiä

Asetus vapauttamisesta asevelvollisuuden suorittamisesta eräissä tapauksissa (635/1968)

Hätäkeskuslaki (157/2000)

Laki huoltovarmuuden turvaamisesta (1390/1992)

Laki valmiuslain muuttamisesta (198/2000)

Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta (556/2007)

Laki puolustusvoimista (551/2007)

Meripelastuslaki (1145/2001)

Pelastuslaki (468/2003)

Puolustustilalaki (1083/1991)

Säteilylaki (592/1991)

Tasavallan presidentin asetus poikkeusoloihin varautumista koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa (900/2000)

Valmiuslaki (1080/1991)

Valtioneuvoston asetus meripelastuksesta (37/2002)

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (787/2003)

ISSN 1236-2123

ISBN 978-952-00-2731-5 (nid.)

ISBN 978-952-00-2732-2 (PDF)

www.stm.fi

■ **SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ**

PL 33, 00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite: Meritullinkatu 8, Helsinki 17

Vaihde: (09) 16001

Faksi: (09) 160 74126